

**ANONÜÜMSETE TEOSTE ÜHTLUSPEALKIRJAD.
NORMIKIRJETE KOOSTAMINE****SISUKORD**

Sissejuhatuseks	2
Anonüümse teose ühtluspealkirja kasutamine bibliokirjes	3
Ühtluspealkirjade kasutusjuhud	4
<u>Ühtluspealkirja moodustamine</u>	4
Piibel ja selle osad, teiste usundite pühakirjad	4
Tähtsamad anonüümised klassikalised ja keskaegsed teosed	6
Rahvusvahelised lepingud (konventsioonid)	7
Põhiseadused (konstitutsioonid)	9
<u>Normikirje koostamine</u>	10
Sierra/Millenniumi püsipikkusväljad	10
Marker (<i>Leader</i>)	10
MARC21 püsipikkusväli (<u>008</u>)	11
<u>Andmeväljad</u>	13
Kataloogimiskoht (<u>040</u>)	13
Ühtluspealkiri (<u>130</u>)	13
<u>Viiteväljad</u>	14
Äraviited (<u>430</u>)	15
Sideviited (<u>530</u>)	16
<u>Märkuseväljad</u>	
Varjatud märkus (<u>667</u>)	17
Allika märkus (<u>670</u>)	17
Avalik märkus (<u>680</u>)	18
Kirjeldaja väli (<u>9XX</u>)	18
<u>LISA. Kirjete näited</u>	
Pühakiri	19
Anonüümne klassikaline teos	19
Rahvusvaheline leping	20
Põhiseadus	21

SISSEJUHATUSEKS**Sisukord**

Käesolev juhendmaterjal on mõeldud anonüümsete teoste ühtluspealkirjade ning nende normikirjete koostamise juhiseks ELNET konsortsiumi liikmesraamatukogudes. Juhend ei käsitle muusikateoste ühtluspealkirju, nende kohta vt juhendit [Muusikateoste ühtluspealkiri](#).

Juhendi koostamise aluseks on rahvusvahelised kataloogimisreeglid AACR2 ja e-kataloogimise vorming MARC21, millele on lisatud täpsustavaid märkusi, selgitusi, juhiseid ja näiteid, mis tuginevad Eesti kataloogimispraktikale ja ELNET konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete töörühma otsustele.

Juhendmaterjal koosneb kahest eraldi kasutatavast temaatilisest osast. Esimene osa sisaldab ülevaadet ühtluspealkirjade moodustamise kohta ning teises osas on juhised normikirjete koostamiseks MARC21 vormingus.

Täieliku normikirjete koostamise MARC21 originaalversiooni leiab aadressilt <http://www.loc.gov/marc/authority/ecadhome.html>.

Lühendid ja tähistused:

- K korratav väli või alamväli
- MK mittekorratav väli või alamväli
- # tähistab tühikut, kirjesse seda tähist mitte sisestada!

NB! Sierras/Millenniumis ei sisestata kirjesse alamvälja **la** tähist, kui väli algab selle alamväljaga. Juhendis toodud alamvälja **la** tähised on illustratiivse tähendusega. Kui alamväli **la** on kirjes muul kui esimesel kohal, siis sisestatakse vastav tähis ka kirjesse.

**ANONÜÜMSE TEOSE ÜHTLUSPEALKIRJA KASUTAMINE
BIBLIOKIRJES**[Sisukord](#)

Ühtluspealkirja peamine otstarve on **tuua kokku** sama teose eri pealkirjade all ja/või eri keeltes ilmununud kehastused. See aitab ka teost identifitseerida, kui pealkiri, mille all teost tuntakse, erineb kataloogitava kehastuse pealkirjast. Sellel otstarbel kasutatakse välja **730**.

Ühtluspealkirja kasutatakse ka märksõnastamiseks, kui teavik käsitleb mingit anonüümset teost. Kasutusel on väli **630**.

630 Märksõna – anonüümse teose ühtluspealkiri (selle kohta) (K)**I indikaator**

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

4 allikas/märksõnastik määratlemata

Alamväljad

|a ühtluspealkiri (MK)

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

|d lepingu allakirjutamise aasta (K)

|k vorm (lepingu lisade, protokollide puhul) (K)

|l teose keel (MK)

(kasutada juhul, kui kirjeldatav teavik räägib mingist konkreetsest väljaandest või tõlkest)

730 Täiendkirje – anonüümse teose ühtluspealkiri (K)**I indikaator**

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad

2 analüütiline täiendkirje (ühtluspealkirjaga teos moodustab osa teavikust)

Alamväljad

- |a ühtluspealkiri (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |d lepingu allakirjutamise aeg (K)
- |k vorm (lepingu lisade, protokollide puhul) (K)
- |l teose keel (MK) (*kataloogitava teaviku keel*)

Kommenteeritud väljaanded:

- Kui väljaanne sisaldab tervikteksti ja kommentaarid on joonealused või teksti lõpus ning mitte väga mahukad, kasutatakse välja 730.
- Kui põhirõhk on kommentaaridel/tõlgendusel (teavik kirjeldatud autori järgi väljaga 100), kasutatakse välja 630.
- Kui teavik sisaldab lisana vms ka teose tervikteksti, kasutatakse nii 730 kui ka 630.

ÜHTLUSPEALKIRJA KASUTUSJUHUD**Sisukord**

Ühtluspealkirja kasutatakse järgmiste teoste puhul:

1. Piibel ja selle osad, teiste tähtsamate usundite pühakirjad
2. Tähtsamad anonüümsed klassikalised ja keskaegsed teosed: eeposed, muinasjutukogumikud, kroonikad, seadustekogud, käsikirjad...
3. Rahvusvahelised lepingud (konventsioonid), millel on palju osapooli ja üldistunud nimetus.
4. Põhiseadused (konstitutsioonid), mida on kataloogis palju eri väljaandeid (meil ainult Eesti, Eesti NSV, NSV Liit)

ÜHTLUSPEALKIRJA MOODUSTAMINE**Sisukord****1. Piibel ja selle osad, teiste tähtsamate usundite pühakirjad**

Piibli ja selle osade ühtluspealkirjad on **eesti keeles**.

Teiste usundite pühakirjade pealkirjad on sellisel kujul, nagu need esinevad eestikeelsetes teatmeteostes. Vajadusel võib lisada sulgudes täpsustuse (pühakiri).

NÄITED

245 00 |aPiibel :|bVana ja Uus Testament

730 0# |aPiibel. |IEesti keeles

245 00 |aVanha Testamentti. |pHesekiel :|bSuomalaisen
Raamatukäännöskomitean tekemä suomennos

730 0# |aPiibel. |pVana Testament. |pHesekieli raamat. |ISoome keeles

245 00 |aMeie Issanda Jeesuse Kristuse Uus Testament, ehk, Uue Seaduse
Raamat

730 0# |aPiibel. |pUus Testament. |IEesti keeles

245 10 |aAncient texts for New Testament studies :|ba guide to the
background literature /|cCraig A. Evans

630 04 |aPiibel. |pUus Testament

245 10 |aEesti piiblitõlke ajalugu :|besimestest katsetest kuni 1999.
aastani /|cToomas Paul ; [eessõna: Jüri Engelbrecht]

630 04 |aPiibel. |IEesti keeles

245 00 |aТора :|bc русским переводом /|cредактор русского перевода
П. Гиль ; под общей редакцией Г. Брановера

730 0# |aPiibel. |pVana Testament. |pMoosese raamatud. |IVene keeles

245 10 |aAvesta ja aarialaste iidsete saladused /|c[Kai Tamm ; toimetaja
Inga Raitar ; kaanepilt ja kujundus: Anu Mõtshärg]

630 04 |aAvesta (pühakiri)

245 04 |aDer Koran :|bArabisch-Deutsch /|cübersetzt und kommentiert
von Adel Theodor Khoury

630 04 |aKoraan

730 0# |aKoraan. |IAraabia keeles

730 0# |aKoraan. |ISaksa keeles

245 00 |aIsad :|bTalmudi 4. osa, 9. traktaat /|cheebrea keelest tõlkinud ja
kommenteerinud Andres Gross ja Marju Lepajõe Tapani Harviaise
järelsõnaga

730 0# |aTalmud. |IEesti keeles

245 10 |aConcepts of dhamma in Dhammapada /|cBhikkhunī T. N. Tin Lien

630 04 |aDhammapada

2. Tähtsamad anonüümsed klassikalised ja keskaegsed teosed**Pealkirja keel ja sõnastus**

Pealkiri on originaalkeeles ja uuemates teatmeteostes fikseeritud sõnastuses. Vt ka IFLA nimestikud [Anonymous Classics](#).
Vajadusel võib lisada sulgudes täpsustuse.

245 00 |a*Nibelungide laul* :|b[saksa kangelaseepos] /|csaksa keelest tõlkinud R. Sepp ; järelsõna: Ü. Tedre ; illustreerinud A. Hoidre, R. Mäger

730 0# |aNibelungenlied. ||Eesti keeles

245 04 |a*The song of Roland*

730 0# |aChanson de Roland. ||Inglise keeles

245 10 |a*Великая Хартия Вольностей и конституционная борьба в английском обществе во второй половине XIII века* :|bc приложением латинского и русского текста Великой Хартии и др. документов /|cД. М. Петрушевский

630 04 |aMagna Charta (1215)

730 02 |aMagna Charta (1215)

245 00 |a*Kalewipoeg* :|bla leggenda nazionale del popolo estone /|ctraduzione di Guglielmo Ceroni dalla riduzione francese di Nora Raudsep e P. de Stoecklin

730 0# |aKalevipoeg. ||Itaalia keeles

245 00 |a*Lugu Igori sõjaretkest* /|c[vene keelest tõlkinud August Annist ; illustreerinud V. Favorski]

730 0# |aСлово о полку Игореве. ||Eesti keeles

Kui originaalkeeles pealkiri **pole ladina ega slaavi kirjasüsteemis**, on ühtluspealkirjaks eestikeelne pealkiri, mis kõige rohkem esineb uuemates teatmeteostes ja/või teose eesti tõlgetes.

245 10 |a*Gilgamesch-Epos, judäische Nationalsagen, Ilias und Odyssee* /|cvon P. Jensen

630 04 |aGilgameš

630 04 |aIlias

630 04 |aOdüsseia

630 04 |aPiibel. |pVana Testament

245 00 |aTausendundeine Nacht : |bdie schönsten Geschichten / |caus dem Arabischen übersetzt von Gustav Weil

730 0# |aTuhat üks ööd. |lSaksa keeles

Erandina on eesti keeles ka Eesti ajalooa seotud kroonikate jms ning eesti keelemälestiste ühtluspealkirjad.

245 10 |aKullamaa katekismus / |cToomas Põld ; [Tartu Ülikool, usuteaduskond]

630 04 |aKullamaa käsikiri

245 04 |aThe Livonian rhymed chronicle / |ctranslated with an historical introduction, maps and appendices by Jerry C. Smith and William L. Urban

730 0# |aLiivimaa vanem riimkroonika

3. Rahvusvahelised lepingud (konventsioonid)

Ühtluspealkiri on **eesti keeles**. Kui eestikeelset pealkirja pole võimalik leida ja normikirje puudub, kasutatakse bibliokirjes teavikus antud võõrkeelset pealkirja.

Eelistada lühendatud enamtuntud pealkirja, kui selline on olemas.

Kui pealkiri sisaldab konventsiooni vastuvõtnud rahvusvahelise organisatsiooni nimetust, kasutatakse organisatsiooni nimetuse lühendit, mitte täisnimetust (nt ÜRO, UNESCO).

Kui tegemist on lepingu lisaga, protokolliga vms, lisatakse see pealkirjale alamväljale |k (vormi alamväli).

Pealkirjale järgneb alamväljal |d sulgudes allakirjutamise aasta või varaseim allakirjutamise aasta.

NÄITED

Raamat lepingu ettevalmistamisest, sisust jms, aga sisaldab ka lepingu teksti:

245 10 |aUnfinished business : |bthe negotiation of the CTBT and the end of nuclear testing / |cRebecca Johnson ; UNIDIR, United Nations Institute for Disarmament Research

630 04 |aÜldine tuumakatsetuste keelustamise leping |d(1996)

730 02 |aÜldine tuumakatsetuste keelustamise leping |d(1996). |lInglise keeles

245 00 |aEuroopa Liidu leping :|bmuudetud Nice'i lepinguga. Euroopa Ühenduse asutamisleping : muudetud Nice'i lepinguga /|c[eessõna: Julia Laffranque]

730 0# |aEuroopa Liidu leping|d(1992)

730 0# |aEuroopa Ühenduse asutamisleping|d(1992)

245 00 |aProtocol :|bsupplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft : done at Beijing on 10 September 2010 /|cICAO

546 |aRööptekst prantsuse, hispaania, vene, hiina ja araabia keeles

730 0# |aÕhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsioon|d(1970).|kLisaprotokoll|d(2010).|lInglise keeles

730 0# |aÕhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsioon|d(1970).|kLisaprotokoll|d(2010).|lPrantsuse keeles

730 0# |aÕhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsioon|d(1970).|kLisaprotokoll|d(2010).|lHispaania keeles

730 0# |aÕhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsioon|d(1970).|kLisaprotokoll|d(2010).|lVene keeles

730 0# |aÕhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsioon|d(1970).|kLisaprotokoll|d(2010).|lHiina keeles

730 0# |aÕhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsioon|d(1970).|kLisaprotokoll|d(2010).|lAraabia keeles

245 00 |aIV national report to the convention on biological diversity :|bEstonia /|c[Estonian Ministry of the Environment ; compiled by Liina Eek]

630 04 |aBioloogilise mitmekesisuse konventsioon|d(1992)

245 00 |aКонвенция по защите морской среды района Балтийского моря /|cГосударственный проектно-конструкторский институт рыбопромыслового флота (Гипрорыбфлот)

730 0# |aLäänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioon|d(1974).|lVene keeles

245 00 |aOlümpiaharta :|beestindatud ametlik tekst koos kehtestatud selgitustega /|cENSV Riiklik Kehakultuuri- ja Spordikomitee ; koostanud, toimetanud ja eestindanud E. Mõtlik, I. Tamm

730 0# |aOlümpiaharta|d(1894).|lEesti keeles

4. Põhiseadused (konstitutsioonid)

Ühtluspealkirja kasutatakse piiratult, ainult Eesti, Eesti NSV ja NSV Liidu põhiseaduste puhul, sest neist on mitmeid redaktsioone eri keeltes. Ühtluspealkiri on eesti keeles, sulgudes **samal alamväljal** täpsustajana redaktsiooni kehtima hakkamise aasta.

NÄITED

245 00 |aEesti Vabariigi põhiseadus

730 0# |aEesti Vabariigi Põhiseadus (1992). ||Eesti keeles

245 00 |aКонституция СССР и критика буржуазного конституционализма : |bмежвузовский сборник / |cЛенинградский государственный университет ; [ответственные редакторы А. И. Королев, Л. С. Явич]

630 04 |aNSV Liidu konstitutsioon (1977)

245 14 |aDie japanische Version des Grundgesetzes Freistaat Estland vom Jahre 1992 / |cYutaka Nakanishi

730 0# |aEesti Vabariigi põhiseadus (1992). ||Jaapani keeles

245 10 |aKodanliku Eesti esimene (1920.a.) põhiseadus : |bdiplomitöö / |cLembit Annom ; Tartu Riiklik Ülikool, õigusteaduskond, riigi ja õiguse ajaloo kateeder

630 04 |aEesti Vabariigi põhiseadus (1920)

245 00 |aNõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu konstitutsioon (põhiseadus) : |btekst avaldatakse koos muudatuste ja täiendustega, mis on tehtud NSV Liidu 1988. aasta 1. detsembri seadusega NSV Liidu Ülemnõukogu XI koosseisu erakorralisel, kaheteistkümnendal istungjärgul

730 0# |aNSV Liidu konstitutsioon (1977). ||Eesti keeles

245 10 |aК истории разработки, утверждения и развития Сталинской Конституции / |cС. Л. Ронин

630 04 |aNSV Liidu konstitutsioon (1936)

NORMIKIRJETE KOOSTAMINE[Sisukord](#)

Anonüümsete teoste ühtluspealkirjade normikirjed koostatakse pealkirja normkuju määramiseks (bibliokirje väljadel 730, 630) ja veebikataloogis viidete tekitamiseks.

Normikirje koostatakse, kui kataloogis on teosest mitu eri keeltes ja/või erinevate pealkirjavariantidega väljaannet.

SIERRA/MILLENNIUMI PÜSIPIKKUSVÄLJAD (MK)[Sisukord](#)

NORM. KOOD1	register	NORM. KOOD2	kirje staatus	NORM. NÄHTAM	--

NORM.KOOD1 – register

Näitab, millisesse registrisse indekseeritakse antud kirje.

u pealkirjaregister, pealkiri (130)

m märksõnaregister, pealkiri (130)

NORM.KOOD2 – kirje staatus.

Näitab, kas kirje on valmis või vajab täiendamist.

a valmis

b vajab kontrollimist, täiendamist või parandamist

k konverteeritud (*nt imporditud teisest andmebaasist*)

NORM.NÄHTAM – kirje staatus e-kataloogis

- nähtav

n lugeja eest varjatud

d kustutatud ja varjatud

MARKER (LEADER) (MK)[Sisukord](#)

Avab CTRL+R

24-positsiooniline kontrollväli, millest osa genereerib süsteem

REC LENGTH		REC STAT	n	REC TYPE	z
UNDEFINE		CHAR ENC	a	IND CNT	
SFLD CNT		BASE ADDRESS	#####	ENC LEVL	n
UNDEFINE		LEN FIELD		LEN START	
LEN IMPL		UNDEFINE			

Kataloogija poolt täidetavad positsioonid:

REC STAT – kirje staatus (Leader/05)

n uus kirje

REC TYPE – kirje tüüp (Leader/06)

z normikirje

CHAR ENC – märgikodeering (Leader/09)

a UCS/Unicode

ENC LEVL – kataloogimistasand (Leader/17)

n täielik normikirje, vastab üleriigilisele tasemele

008 (MK)

Sisukord

Avab CTRL+R

40-positsiooniline kontrollväli. Osa positsioone võib jääda täitmata ja tähistatakse püstkriipsuga (|).

Date Ent	...	Geo Subd		Romanizn	
Lang Cat		Kind Rec	a	Desc Cat	d
Sub Head	n	Type Ser	n	Num Sers	n
Hdg-Main	a	Hdg-Subj	a	Hdg-Sers	b
Type Sub	a	Undefine		Type Gov	
Ref Eval		Undefine		Rec Updt	
Und PNam		Levl Est		Undefine	
Mod Recd	...	Cat Srce	...		

Date ent kataloogimise kuupäev (008/00-05) **Alati täita!**

Kuupäev sisestatakse kujul *aakkpp* – 080501 = 1. mai 2008

Seda kuupäeva hiljem enam ei muudeta.

Geo Subd geograafiline alljaotis (008/06) **tähistada püstkriipsuga |**

Romanizn latiniseerimisstandard (008/07) **tähistada püstkriipsuga |**

Lang Cat kataloogi keel (008/08) **tähistada püstkriipsuga |**

Kind Rec kirje liik (008/09)

a kehtestatud pealdis

Desc Cat kataloogimisreeglid (008/10)

d AACR2-ga kooskõlas pealdis

Sub Head Märksõnade süsteem/tesaurus (008/11)

n ei kohaldata

Type Ser jadaväljaande tüüp (008/12)

n ei kohaldata

Num Sers nummerdatud või nummerdamata seeriad (008/13)

n ei kohaldata

Hdg-Main pealdis põhi- või täiendpealdisena (008/14)

a rakendatav

Hdg-Sub märksõna täiendkirje (008/15)

a rakendatav

Hdg-sers pealdise kasutamine - seeria täiendkirje (008/16)

b mitterakendatav

Type Sub allmärksõna liik (008/17)

n ei kohaldata

Undefine määratlemata positsioonid (008/18-27) **jääb tühjaks**

Type Gov valitsusasutuse tüüp (008/28) **tähistada püstkriipsuga |**

Ref Eval viidete kontroll (008/29) **tähistada püstkriipsuga |**

Undefine määratlemata positsioonid (008/30) **jääb tühjaks**

Rec Updt kirje täiendamine (008/31) **tähistada püstkriipsuga |**

Und PNam eristatav isikunimi (008/32) **tähistada püstkriipsuga |**

Levl Est kehtestatuse aste (008/33) **tähistada püstkriipsuga |**

Undefine määratlemata positsioonid (008/34-37) **jääb tühjaks**

Mod Recd moonutatud kirje (008/38)

kirjet ei ole moonutatud

s lühendatud

- x puuduvad tähed või sümbolid (kui need on asendatud nt. ladina tähe või sõnaga, siis seda ei loeta puudumiseks)

Cat Srce kirje loonud asutuse tüüp (008/39) **Alati täita!**

Näitab originaalkirje loonud asutuse tüüpi.

riiklik (üleriigiline) bibliograafiaasutus

c teised ELNETi raamatukogud

ANDMEVÄLJAD

[Sisukord](#)

040 KATALOOGIMISKOHT (MK)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a originaalkirje looja (MK)

|b kataloogimiskeel - alati eesti keel (est) (MK)

|c arvutiloetava kirje koostaja (MK)

|d kirjet muutnud asutus (K)

NÄITED

040 ## |aErRR|best|cErRR

040 ## |aErTlnKR|best|cErTlnKR|dErTLUAR

130 ÜHTLUSPEALKIRI (MK)

[Sisukord](#)

I indikaator

Määratlemata

II indikaator

0-9 järjestamisel ja otsingul mittearvestatavate sümbolite arv.

NT. artiklid, samuti kirjavahemärgid jm. sümbolid

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

NB! Bibliokirje väljadel 630, 730 on mittearvestatavate sümbolite arv I indikaatori positsioonil.

Alamväljad

|a ühtluspealkiri (MK)

|n teose osa/peatüki number (K)

|p teose osa/peatüki nimetus (K)

|d lepingu allakirjutamise aasta (K)

NÄITED

130 #0 |aPiibel. |pUus Testament. |pApostlite tegude raamat

430 #0 |aApostlite tegude raamat

130 #0 |aTuhat üks ööd

430 #0 |aTuhat ja üks ööd

130 #0 |aLaevavrakkide eemaldamise konventsioon |d(2007)

430 #0 |aRahvusvaheline laevavrakkide eemaldamise
konventsioon |d(2007)

430 #0 |aRahvusvaheline konventsioon laevavrakkide eemaldamise
kohta |d(2007)

430 #0 |aNairobi rahvusvaheline konventsioon laevavrakkide eemaldamise
kohta |d(2007)

430 #0 |aNairobi International Convention on the Removal of
Wrecks |d(2007)

430 #0 |aInternational Convention on the Removal of Wrecks |d(2007)

430 #0 |aConvention on the Removal of Wrecks |d(2007)

430 #0 |aНайробийская международная конвенция об удалении
затонувших судов 2007 года

130 #0 |aEesti Vabariigi põhiseadus (1920)

530 #0 |aEesti Vabariigi põhiseadus (1938)

VIITEVÄLJAD

Sisukord

430 ÄRAVIIDE – ühtluspealkiri (kataloogimisel mittekasutatav kuju)

530 SIDEVIIDE – ühtluspealkiri (kehtiv kuju).

NB! Peab olema ka teine normikirje, kus see nimekuju esineb väljal 130. Eksisteerib kaks teineteisega seotud normikirjet.

Kui pole kindel, kas teha viidet või mitte, viide tehakse, kuid normikirje peaks sisaldama mõistlikus koguses viiteid, s.t nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik. Viited peavad lihtsustama infootsingut, mitte seda keerulisemaks tegema.

430 ÄRAVIIDE (ühtluspealkiri) (MK)**Sisukord**

Pealkirja vormid, mida bibliokirjes ei kasutata. Selle asemel kasutatakse normkuju.

Äraviited tehakse näiteks

- variantpealkirjadele samas keeles
- pealkirjadele teistes keeltes
- kindlakskujunenud lühenditele

I indikaator

määratlemata

II indikaator

0-9 järjestamisel ja otsingul mittearvestatavate sümbolite. *Näit. artiklid, samuti kirjavahemärgid jm. sümbolid*

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

Alamväljad

|a ühtluspealkiri (MK)

|n teose osa/peatüki number (K)

|p teose osa/peatüki nimetus (K)

|d lepingu allakirjutamise aasta (K)

|w suhe väljaga 130 (|w kasutamise korral algab väli 430 selle alamväljaga)

|d pealkirja lühend

NÄITED

130#0 |aPiibel. |pVana Testament

430#0 |aVana Testament

130#0 |aInimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon |d(1950)

430#0 |aEuroopa inimõiguste kaitse konventsioon |d(1950)

430#0 |aConvention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms |d(1950)

430#0 |aEuropean Human Rights Convention |d(1950)

430#0 |aEuropean Convention on Human Rights |d(1950)

430#0 |aЕвропейская конвенция о правах человека |d(1950)

430#0 |aКонвенция о защите прав человека и основных свобод

130 #0 |aNaftareostuse korral avamerel sekkumise rahvusvaheline konventsioon |d(1969)

430 #0 |wd|aINTERVENTION

130#0 |aNSV Liidu konstitutsioon (1977)

430#0 |aКонституция СССР (1977)

Äraviidet **ei moodustata** mallist kollektiivnimi + pealkiri (väli 410, |a|t), selle asemel võib moodustada kollektiiv autori nimega algava pealkirja.

130#0 |aÜRO piinamise vastane konventsioon|d(1984)

430#0 |aÜhinenud Rahvaste Organisatsiooni piinamise vastane konventsioon|d(1984)

mitte

410 2# |aÜhinenud Rahvaste Organisatsioon.|tPiinamise vastane konventsioon

530 SIDEVIIDE (ühtluspealkiri) (MK)

Sisukord

Teine, seotud ühtluspealkiri, mida samuti pealdisena kasutatakse. Sideviiteid teha ainult tihedalt seotud teoste pealkirjade vahele.

I indikaator

määratlemata

II indikaator

0-9 järjestamisel ja otsingul mittearvestatavate sümbolite.

Näit. artiklid, samuti kirjavahemärgid jm. sümbolid

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

Alamväljad

|a ühtluspealkiri (MK)

|n teose osa/peatüki number (K)

|p teose osa/peatüki nimetus (K)

|d lepingu allakirjutamise aasta (K)

NÄITED

130#0 |aBalti apell (1979)

430#0 |aBaltic Appeal (1979)

530#0 |aEesti Demokraatliku Liikumise ja Eesti Rahvusrinde memorandumid ÜRO-le (1972)

130#0 |aPiibel

530#0 |aPiibel.|pUus Testament

530#0 |aPiibel.|pVana Testament

130#0 |aEesti NSV konstitutsioon (1940)

430#0 |aКонституция Эстонской ССР (1940)

530#0 |aEesti NSV konstitutsioon (1978)

MÄRKUSED

Sisukord

Eritüübiliste märkuste jaoks on kolm märkuste välja, mida ei korrata.
Ühetüübilised märkused kirjutatakse kõik kokku ühele ja samale väljale.

667 VARJATUD MÄRKUS

Sisukord

Sisaldab vajadusel juhiseid kataloogijale või teavet järeltulevatele põlvedele.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkus (MK)

NÄITED

667 ## |aKasutada ühtluspealkirjana väljal 730, lisades alamv. I (teksti keel)

670 ALLIKA MÄRKUS

Sisukord

Märkus pealdiste moodustamiseks kasutatud andmeallikate kohta.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a allika kirjeldus (MK)

NÄITED

130#0 |aNaftareostuse korral avamerel sekkumise rahvusvaheline konventsioon|d(1969)

670## |aInglise-eesti meresõnaraamat, Tallinn 2008

130#0 |aNice'i leping|d(2001)

670## |aRiigi Teataja, 12.03.2004

680 AVALIK MÄRKUS**Sisukord**

Sisaldab väljal 130 nimetatud teose kohta lisainfot. Informatsiooni peab olema parasjagu, et teose olemusest aimu saada ja veenduda, et kataloogitav/otsitav teavik sisaldab just seda teost.

Väli 680 algab alamvälja tähisega **|i**, mis tuleb välja kirjutada.

NÄIDE

130 #0 **|a***Nice'i leping***|d**(2001)

680 ## |iNice'i leping kujutab endast EL-i asutamislepingu (1992) ja Euroopa Ühenduse asutamislepingu (1992) muudatustega koondversiooni. Allkirjastati 2001, jõustus 2003. Nice'i leping muudab EL-i institutsioonide ülesehitust ja koosseisu, et võimaldada Euroopa Liidu laienemist.

130#0 **|a***Naftareostuse korral avamerel sekkumise rahvusvaheline konventsioon***|d**(1969)

680## |iRahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioon sõlmiti 1969 Brüsselis, jõustus 1975, osalisriike 87. Konventsiooniga on seotud 1973 Londonis sõlmitud "Protokoll sekkumise kohta avamerel reostuse korral teiste ainetega kui nafta".

9XX INFO KIRJELDAJA KOHTA**Sisukord**

Vt. [*Ühiste kirjete kasutamise kord*](#)

LISA. Kirjete näited**Sisukord****1) pühakiri**

NORM. KOOD1	MÄRKSONA REG.	NORM. KOOD2	k KONVERTEER.	NORM. NÄHTAM.	-

MARC Leader #####nz a22#####n 4500
y 008 ## 981208|||adnnaabn || ||| c
y 040 ## ErTUR|best|cErTUR
d 130 #0 Piibel.|pUus Testament.|pJohannese evangeelium
e 430 #0 Bible.|pNew Testament.|pGospel according to St. John
e 430 #0 Johannese evangeelium
e 430 #0 Gospel according to St. John
y 951 ## yolii elo|ielo|pelo

2) anonüümne klassikaline teos

NORM. KOOD1	PEALKIRJA REG.	NORM. KOOD2	k KONVERTEER.	NORM. NÄHTAM.	-

MARC Leader #####nz a22#####n 4500
y 008 ## 080506|||adnnaabn || |||
y 040 ## ErRR|best|cErRR
d 130 #0 Dädä Gorgudi raamat
e 430 #0 Gorgudi raamat
e 430 #0 Kitabi Dädä Gorgud
e 430 #0 Kitab-i Dede Korkud
e 430 #0 Kitabi Dede Korkud
e 430 #0 Dede Korkut Kitabi
e 430 #0 Book of Dede Korkut
e 430 #0 Kitabi-Dede Qorqud
e 430 #0 Китаби Деде Коркут
e 430 #0 Книга моего деда Коркута
n 667 ## EE 4. kd., 1989
n 680 ## |iOguusi hõimude eepos. Koosneb 12 iseseisva süžeeaga
lugulaulust. Lõpliku kuju omandas 11.-14.saj., kirja pandud
16.saj. Oguusi hõimud on turgi rahvaste (aserite, türklaste,
türkmeenide ja gagauuside) esivanemad.
y 950 ## NAO kadri 2008-05

NORM. KOOD1	MÄRKSONA REG.	NORM. KOOD2	k KONVERTEER.	NORM. NÄHTAM.	-

MARC Leader #####nz a22#####n 4500
y 008 ## 050314|||adnnaabn || |||
y 040 ## ErRR|best|cErRR
d 130 #0 Muutuste raamat
e 430 #0 Yijing
e 430 #0 I king
e 430 #0 I Ching
e 430 #0 I ging
e 430 #0 Книга перемен
e 430 #0 Jitsing
e 430 #0 Zhou Yi
n 667 ## EE, 10. kd., 1998
n 680 ## |iHiina klassikalise kirjavara vanim mälestis, konfutsianismi kaanoni esimene teos.
y 950 ## NAO margot 2005-03|pNAO kadri 2007-11 (430)

3) rahvusvaheline leping

NORM. KOOD1	PEALKIRJA REG.	NORM. KOOD2	k KONVERTEER.	NORM. NÄHTAM.	-

MARC Leader #####nz a22#####n 4500
y 008 ## 090128|||adnnaabn || |||
y 040 ## ErRR|best|cErRR
t 130 #0 Naftareostuse korral avamerel sekkumise rahvusvaheline konventsioon|d(1969)
u 430 #0 Rahvusvaheline konventsioon sekkumise kohta naftareostuskahjude korral avamerel|d(1969)
u 430 #0 Rahvusvaheline konventsioon sekkumise kohta avamerel naftareostuse korral|d(1969)
u 430 #0 Konventsioon sekkumise kohta avamerel naftareostuse korral|d(1969)
u 430 #0 |wd|aINTERVENTION
u 430 #0 Convention Relating to Intervention on the High Seas in Cases of Oil Pollution Casualties|d(1969)
u 430 #0 International convention Relating to Intervention on the High Seas in Cases of Oil Pollution Casualties

- n 667 ## Kasutada ühtluspealkirjana väljal 730, lisades alamv. I (teksti keel)
- n 670 ## Inglise-eesti meresõnaraamat, Tallinn 2008
- n 680 ## |iRahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioon sõlmiti 1969 Brüsselis, jõustus 1975, osalisriike 87. Konventsiooniga on seotud 1973 Londonis sõlmitud "Protokoll sekkumise kohta avamerel reostuse korral teiste ainetega kui nafta".
- y 950 ## NAO kadri 2009-01

4) põhiseadus

NORM. KOOD1	PEALKIRJA REG.	NORM. KOOD2	k KONVERTEER.	NORM. NÄHTAM.	-

- MARC Leader #####nz a22#####n 4500
- y 008 ## 001025|||adnnaabn || |||
- y 040 ## ErRR|best|cErRR
- t 130 #0 Eesti Vabariigi põhiseadus (1992)
- u 430 #0 Constitution of the Republic of Estonia (1992)
- u 430 #0 Конституция Эстонской Республики (1992)
- v 530 #0 Eesti Vabariigi põhiseadus (1938)
- n 670 ## Kasutada ühtluspealkirjana väljal 730, lisades alamv. I (teksti keel)
- n 680 ## |iEesti Vabariigi neljas põhiseadus. Võeti vastu rahvahääletusel 28. juunil 1992 ja jõustus 29. juulil 1992. Muudatused 2003.
- y 901 ## ELNET 2014 sirje
- y 950 ## NAO sirje